

**การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ไม้กับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้วิธีการสอนแบบบูรณาการ
THE DEVELOPMENT A LEARNING UNIT OF “BAMBOO AND THE
PHILOSOPHY OF SUFFICIENT ECONOMY” FOR PRATHOM SUKSA II
STUDENTS BASED ON INTEGRATION INSTRUCTIONAL MODEL**

อรุณ บุตรโคตร*

ลัดดา ศิลาน้อย**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) พัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ไม้กับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้วิธีการสอนแบบบูรณาการ 2) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ไม้กับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้วิธีการสอนแบบบูรณาการ 3) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอนแบบบูรณาการ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านโนนตุนประชาบำรุง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ 1) หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ไม้กับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 10 แผน แบบทดสอบย่อยแต่ละวงจร แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการเรียน และแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน 2) เครื่องมือที่ใช้ในการสะท้อนผลการปฏิบัติการ ได้แก่ แบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของครู แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน แบบสัมภาษณ์นักเรียน แบบบันทึกประจำวันของครู ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ และคุณภาพ ข้อมูลเชิงปริมาณเก็บรวบรวมจากแบบทดสอบย่อยแต่ละวงจร และแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน นำคะแนนมาวิเคราะห์ โดยค่าสถิติพื้นฐาน (ค่าเฉลี่ย ร้อยละ) ข้อมูลเชิงคุณภาพ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การบันทึกหลังสอน จากแบบสังเกต แบบสัมภาษณ์นักเรียน แบบบันทึกประจำวันของครู ผลการวิจัยพบว่า

1. การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ไม้กับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านโนนตุนประชาบำรุง ประกอบด้วย การวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ วิเคราะห์ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและสาระการเรียนรู้รายปี กำหนดผังมโนทัศน์ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เวลาเรียน ออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กำหนด แหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการสอนแบบบูรณาการ

คำสำคัญ : การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ การสอนแบบบูรณาการ

Keywords : The development a learning unit, Integration instructional model

* หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

** รองศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยหน่วยการเรียนรู้ เรื่องไผ่กับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า นักเรียนร้อยละ 100 มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เฉลี่ยร้อยละ 85.33 ของคะแนนเต็ม ซึ่งผ่านเกณฑ์ 80/75 ตามที่กำหนด

3. ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการเรียนการสอนแบบบูรณาการโดยภาพรวม อยู่ในระดับ “มากที่สุด”

ABSTRACT

The purposes of the present study included: 1) to develop a learning unit of “Bamboo and the Philosophy of Sufficient Economy” for grade-2 students based on integration instructional model, 2) to examine the students’ learning achievement in the unit, and 3) to study the students’ opinions about the learning activities based on integration instructional model.

The study employed action research procedure for which the target group was consisted of 10 grade-2 students in Ban Nontoon Pracha Bamrong School during the first semester of the 2008 school year. Two categories of research tools were used in the study: 1) experimental tool which comprised of 10 lesson plans for the learning unit of “Bamboo and the Philosophy of Sufficient Economy,” end-of-spiral quizzes, learning achievement test, and a questionnaire to elicit the students’ opinions, and 2) reflection tool which consisted of a teaching behavior observation form, a student-learning behavior observation form, a student interview form, and a teacher’s daily recording form. Quantitative data were collected from the end-of-spiral quizzes, students’ learning achievement test, and the students’ opinion questionnaire. The data were analyzed by means of arithmetic mean and percentage. Qualitative data, on the other hand, were collected from the teacher’s teaching-behavior observation form, the teacher’s daily recording form, the student-learning behavior observation form, and the student interview form.

The findings:

1. The learning unit of “Bamboo and the Philosophy of Sufficient Economy” which had been developed consisted of 9 parts of an analysis of learning standards of the learning substance, an analysis of the annually expected learning results and learning substance, concept mapping, learning unit title, class schedules, learning-activity planning, learning resources specification, measurement and evaluation, and the preparation of lesson plans to be used with the on integration instructional model.

2. The students made a mean achievement score of 85.33% of the full marks which passed the prescribed passing criterion of 80/75.

3. The students’ opinion about the on integration instructional model was at the “highest” level of satisfaction.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาไว้ในหมวด 4 มาตรา 22, 23 และ 24 สรุปได้ว่า การจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ เน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการอย่างเหมาะสม การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความสนใจและความถนัดตามความแตกต่างระหว่างบุคคล การฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ปัญหา การเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ให้คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น โดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ อย่างสมดุลและจัดบรรยากาศที่ให้เกิดการเรียนรู้ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้กำหนดแนวทางการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า “การจัดการเรียนรู้ในแต่ละ ช่วงชั้น ควรใช้รูปแบบ/วิธีการที่หลากหลาย เน้นการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริง และการเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนร่วมกัน การเรียนรู้จากธรรมชาติ การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง การจัดกิจกรรม และเนื้อหาสาระที่ผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ อย่างสมดุลในลักษณะของบูรณาการ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้แบบองค์รวมและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้” (กรมวิชาการ, 2544)

การพัฒนาหลักสูตรระดับสถานศึกษาจึงเป็นภารกิจหนึ่งที่ต้องดำเนินการตามกรอบพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 27 โดยหลักสูตรแกนกลางมีสาระการเรียนรู้หลักและมาตรฐานเป็นข้อกำหนด และเป็นแนวทางให้สถานศึกษาจัดทำสาระหรือรายละเอียดของหลักสูตรเพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิต การประกอบอาชีพ และการศึกษาต่อที่เหมาะสมกับผู้เรียน จากสาระการเรียนรู้รายปีที่กำหนดไว้ สถานศึกษาจะต้องจัดเป็นหน่วยการเรียนรู้ในลักษณะบูรณาการ ซึ่งการจัดทำหน่วยประกอบด้วยวิเคราะห้มาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ วิเคราะห์ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและสาระการเรียนรู้รายปี กำหนดผังมโนทัศน์ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เวลาเรียน ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ กำหนด

แหล่งเรียนรู้ จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ โดยแต่ละขั้นตอนของการจัดทำหน่วยการเรียนรู้จะต้องยึดหลักสูตรสังคมศึกษา และสอดคล้องกับสภาพความต้องการของท้องถิ่น และชุมชนเป็นสำคัญ (ลัดดา คิลาน้อย, 2549) ในการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ในสถานศึกษาแต่ละแห่งสามารถกำหนดความเป็นท้องถิ่นของชุมชนในหลักสูตรได้อย่างชัดเจน เนื่องจากการกำหนดสาระการเรียนรู้และผลการเรียนรู้จากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานทางโรงเรียนสามารถกำหนดให้สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่นได้เช่น ประเพณี สังคม วัฒนธรรม อาชีพ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ทรัพยากรในท้องถิ่น เป็นต้น และยังสามารถนำแนวคิดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ใกล้เคียงกับการดำเนินชีวิตประจำวันของนักเรียนและสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเกิดการเรียนรู้ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงและสามารถนำไปใช้ให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตชุมชนและภูมิปัญญาชาวบ้าน สามารถพึ่งตนเองได้ สถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาสาระของหลักสูตร

จากการศึกษาเอกสารหลักสูตรโรงเรียนบ้านโนนตุนประชาบำรุง ฉบับปรับปรุง 2550 ดำเนินการสอนตั้งแต่ระดับชั้นก่อนประถม ถึงระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ได้มีการจัดทำโครงการตามแนวทางพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง เช่น ปลูกผักสวนครัว ปลูกไม้และเลี้ยงปลา สร้างรายได้และสนับสนุนโครงการอาหารกลางวันแบบพออยู่ พอกิน และยังมีแหล่งเรียนรู้ในหมู่บ้านโนนตุน เช่น ประเพณีสงกรานต์ บุญมหาชาติ เกษตรแบบไร่นาสวนผสม ผลิตภัณฑ์หมอนไม้ ผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ ปรากฏผู้รู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง นำความรู้ ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ดังนั้นจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เรื่องไม้กับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์ที่กำหนดและมีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการในระดับมากขึ้นไป โดยยึดแนวการสอนแบบบูรณาการมาจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรง เรียนในสิ่งใกล้ตัว เห็นคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นได้ยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. พัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ไฟฟ้ากับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้วิธีการสอนแบบบูรณาการ
2. ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ไฟฟ้ากับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้วิธีการสอนแบบบูรณาการ
3. ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการเรียนการสอนแบบบูรณาการ

สมมติฐานการวิจัย

หลังจากที่เรียนรู้ด้วยหน่วยการเรียนรู้เรื่องไฟฟ้ากับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แล้วจะมีนักเรียนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 75 และมีความคิดเห็นด้วยกับการเรียนการสอนแบบบูรณาการอยู่ในระดับมากขึ้นไป

นิยามศัพท์เฉพาะ

การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ไฟฟ้ากับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในศาสตร์วิชากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ซึ่งในการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ที่ใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้นั้นต้องปฏิบัติตามขั้นตอนซึ่งประกอบด้วย การวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ วิเคราะห์ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและสาระการเรียนรู้รายปี กำหนดผังมโนทัศน์ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เวลาเรียน ออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กำหนดแหล่งเรียนรู้ จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ กำหนดกระบวนการจัดการเรียนรู้ สื่อ และเครื่องมือวัดผลและประเมินผล

การสอนแบบบูรณาการ หมายถึง การสอนที่บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีบูรณาการในกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้

เรื่อง ไฟฟ้ากับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นการวางแผนการสอนและสอนโดยครูเพียงคนเดียว หรือเรียกว่าการบูรณาการแบบสหวิทยาการ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนที่ได้จากการทดสอบ โดยใช้แบบทดสอบที่สร้างขึ้นจากหน่วยการเรียนรู้เรื่อง ไฟฟ้ากับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของนักเรียนเมื่อเรียนตามหน่วยการเรียนรู้ เป็นแบบทดสอบชนิดเลือกตอบ จำนวน 3 ตัวเลือก

ความคิดเห็นของนักเรียน หมายถึง ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการ วัดจากแบบสอบถามมี 5 ระดับ

ขอบเขตของการวิจัย

กลุ่มเป้าหมาย นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านโนนตุนประชาบำรุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 10 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น คือ หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ไฟฟ้ากับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้วิธีการสอนแบบบูรณาการ
2. ตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ไฟฟ้ากับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้วิธีการสอนแบบบูรณาการ และความคิดเห็นของนักเรียนต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการ

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Reseach) ด้วยการนำหลักการ และขั้นตอนของการวิจัยปฏิบัติการตามแนวของ Kemmis & McTaggart (อ้างถึงในคงศักดิ์ ฮาตุทอง, 2542) เป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัย ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการตามวงจรปฏิบัติการอยู่ 4 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นวางแผน (Planning) ศึกษาและวิเคราะห์แนวทางการจัดการศึกษาของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น สาระการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ของกลุ่มสาระ

การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี และปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กำหนดผังมโนทัศน์ ตั้งชื่อหน่วยการเรียนรู้ กำหนดหน่วยการเรียนรู้ ออกแบบการจัดการเรียนรู้/สื่อแหล่งเรียนรู้/การวัดผล ประเมินผล สู่แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การสอนแบบ บูรณาการ และสร้างเครื่องมือต่างๆ ที่ใช้ในการวิจัยเพื่อ พัฒนาหน่วยการเรียนรู้

ขั้นที่ 2 ขั้นปฏิบัติการ (Action) นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้กับกลุ่มเป้าหมาย

ขั้นที่ 3 ขั้นสังเกตการณ์ (Observation) เป็นการสังเกตการณ์เปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ซึ่งสังเกต ทั้งกระบวนการในการทำงาน และผลปฏิบัติการ ด้วยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสังเกต และบันทึกในขณะ กิจกรรมการเรียนการสอนดำเนินอยู่

ขั้นที่ 4 ขั้นสะท้อนผลการปฏิบัติ (Reflection) เป็นขั้นสุดท้ายของวงจรการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการด้วยการประเมิน ตรวจสอบปัญหา หรือข้อจำกัดที่เป็น อุปสรรคต่อการปฏิบัติการ เพื่อหาแนวทางปรับปรุงและ วางแผนการปฏิบัติต่อไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยจำแนกตามลักษณะการใช้ ดังนี้

1. เครื่องที่ใช้ในการทดลองปฏิบัติการ ได้แก่ หน่วยการเรียนรู้เรื่อง ไม้กับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 4 หน่วย แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 10 แผน ใช้เวลา 14 ชั่วโมง แบบทดสอบท้ายวงจร
2. เครื่องมือที่ใช้ในการสะท้อนผลการปฏิบัติ ได้แก่ แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน / แบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของครู / แบบบันทึกประจำวันของครู / แบบสัมภาษณ์นักเรียน
3. เครื่องมือที่ใช้ประเมินประสิทธิภาพ ได้แก่ แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยการเรียนรู้เรื่อง ไม้กับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เป็นแบบปรนัย 3 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

จากการดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยได้เข้าสังเกตการณ์สอนและ ทำการบันทึกการสังเกตจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นระหว่าง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อนำข้อมูลต่างๆ ที่พบมา วิเคราะห์ร่วมกัน นอกจากนั้นยังพิจารณาจากผลงาน นักเรียน และเก็บรวบรวมจากการใช้แบบทดสอบ เมื่อ สิ้นสุดแต่ละวงจรปฏิบัติการทั้ง 3 วงจร

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นการ วิเคราะห์ข้อมูลระหว่างปฏิบัติการวิจัย และหลังจาก สิ้นสุดการปฏิบัติการวิจัย โดยนำข้อมูลมาวิเคราะห์ดังนี้

1. การวิเคราะห์เชิงคุณภาพ จากแบบบันทึก พฤติกรรมการเรียนการสอน แบบบันทึกประจำวันของ ครู และแบบสัมภาษณ์นักเรียน นำข้อมูลที่ได้มาสรุป เป็นความเรียง เพื่อวิเคราะห์สภาพการณ์ที่เกิดขึ้นว่ามี ข้อบกพร่อง มีปัญหาอุปสรรคเกิดขึ้นหรือไม่อย่างไร ซึ่งจะนำมาสู่ผลการสรุปผลการวิจัย และแสดงให้เห็น แนวทางและรูปแบบการปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพของการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อแก้ไขปัญหาและอุปสรรคใน เรื่องราวของสิ่งที่ศึกษา
2. การวิเคราะห์เชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้ข้อมูล จากแบบฝึกหัด แบบทดสอบท้ายวงจร แบบทดสอบวัด ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและ แบบสอบถามความคิดเห็น โดยหา ค่าเฉลี่ย ร้อยละ

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล จากการดำเนินการ วิจัยครั้งนี้สามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ไม้กับ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักเรียนชั้นประถม ศึกษาศึกษาปีที่ 2 โดยใช้วิธีการสอนแบบบูรณาการ พบ ว่า กระบวนการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ประกอบด้วย การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวกับการเรียนรู้ เช่น ข้อมูลแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ทรัพยากรใน ท้องถิ่น รวมทั้งเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง เพื่อนำมาประกอบสาระการเรียนรู้

วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ช่วงชั้น เพื่อกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและสาระการเรียนรู้ ช่วงชั้น กำหนดผังมโนทัศน์ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เวลาเรียน และออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อนำหน่วย การเรียนรู้ไปสู่การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้ วิธีการสอนแบบบูรณาการ จากนั้นจัดทำแผนการจัดการ การเรียนรู้ กำหนดกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กำหนดสื่อ /แหล่งเรียนรู้และ การวัดและประเมินผล ที่สอดคล้องกับงานวิจัยของ สำราญ ตั้งศรีทอง (2546) ฐาปกรณ์ วิแสง (2548) และ ปวีณา ภูมิแดนดิน (2551) ที่พบว่ากระบวนการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้เป็น กระบวนการที่ต้องดำเนินการ ดังนี้ คือศึกษาและ วิเคราะห์จัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของกลุ่ม สาระการเรียนรู้ที่ต้องการพัฒนา กำหนดหน่วยการเรียนรู้ โดยใช้หลักการแบบสหวิทยาการ และออกแบบการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ กำหนด กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กำหนดสื่อและแหล่ง เรียนรู้ และการวัดและประเมินผล ที่สอดคล้องกับสาระการ เรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน หน่วยการเรียนรู้ เรื่องไม้กับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้วิธีการสอนแบบบูรณาการ พบว่า นักเรียน จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ของนักเรียนทั้งหมด มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เฉลี่ย 25.60 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 85.33 ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนด คือนักเรียน ร้อยละ 80 มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ร้อยละ 75 เป็นเพราะว่าวิธีการสอนแบบบูรณาการที่นำไปทดลองใช้ ซึ่งการบูรณาการ เป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากการรวมหรือ เชื่อมโยงเนื้อหาสาระจากศาสตร์ต่างๆ ให้เป็นกลุ่มการ เรียนเดียวกัน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความ หมาย และสอดคล้องกับชีวิตจริงจึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ ของนักเรียนดีขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประทีป ด่านแก้ว (2545) รวมทั้ง ดวงสมร สารแสน (2550) และสร้อยทิพย์ ทองใหญ่ (2551) ที่พบว่าการสอนแบบ บูรณาการทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นผ่านเกณฑ์ ที่กำหนด

3. ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียน การสอนแบบบูรณาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับ “มาก

ที่สุด” เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ดังนี้คือ นักเรียนได้ทำ กิจกรรมร่วมกันมากที่สุด นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อ หน้าที่มากขึ้นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.80 นักเรียนกล้าคิด กล้าทำ กิจกรรมในใบงานทำให้นักเรียนได้รู้จักวิธีการค้นหาความรู้ อย่างหลากหลาย และนักเรียนทุกคนได้แสดงความ คิดเห็นอย่างเต็มที่ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 ซึ่งสอดคล้อง กับ อรทัย มูลคำ และคณะ (2542) ได้กล่าวว่า การจัด ประสพการณ์ให้แก่ผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากสิ่งที่ เป็นรูปธรรมเข้าใจง่าย สามารถนำไปใช้ ในชีวิตประจำวัน อย่างได้ผล และส่งเสริมให้มีโอกาสได้ปฏิบัติจริงจน เกิดทักษะ ตลอดจนส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึก กล้าคิด กล้าทำ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นงลักษณ์ ศรีนาง (2546) และ สุภาวดี เสรีศตกุล (2547) ได้ศึกษา ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการเรียนการสอนแบบบูรณา การ พบว่า ถ้าจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย ให้ผู้เรียนได้คิด แสดงออกด้วยตนเอง กล้าคิด กล้าทำ จะ ทำให้การเรียนการสอนบรรลุผลตามเป้าหมาย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา

1) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณา การ เป็นการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ แต่ครู ผู้สอนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจกระบวนการ และต้อง อาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่าย การสอนจึงจะดำเนิน ไปด้วยดี

2) ในการดำเนินกิจกรรมผู้วิจัยควรดูแล และคอยแนะนำอย่างใกล้ชิด ในขณะที่ปฏิบัติกิจกรรมเน้น ให้นักเรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง และเน้นให้เห็นถึง ความสำคัญของการทำงานกลุ่ม

3) ในการสอดแทรกหลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง ครูผู้สอนควรยกตัวอย่างการนำแนวคิดหลัก ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ใกล้เคียงกับการดำเนินชีวิต ประจำวันของนักเรียน และสอดคล้องกับเนื้อหาสาระใน แผนการจัดการเรียนรู้นั้นๆ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรนำแนวทางในการพัฒนาหน่วย การเรียนรู้ของผู้วิจัย ไปใช้ในการพัฒนาการสอนกลุ่ม สาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมในระดับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ใช้เนื้อหาวิชาอื่นต่อไป

2) ควรนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงบูรณาการกับสาระการเรียนรู้อื่นๆ เพื่อเป็นการพัฒนานักเรียนให้เกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.
- ฐาปนกร วิแสง. (2548). **การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้เรื่องแหล่งเรียนรู้ในเขตอุทยานแห่งชาติภูเก้าตามแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ดวงสมร สารแสน. (2550). **การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน สาระการเรียนรู้สังคมศึกษาและวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้วิธีการสอนแบบบูรณาการ เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- นงลักษณ์ ศรีนาง. (2546). **ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การสอนแบบบูรณาการในโรงเรียนเป็ยน้อยศึกษา จังหวัดขอนแก่น**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ปวีณา ภูมิแดนดิน. (2551). **การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เรื่องทรัพย์ในดินทองถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านโคกคำวิทยา อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสิ่งแวดล้อมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ประทีป ด้านแก้ว. (2545). **การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ประสบการณ์ชีวิต (สังคมศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เรื่องการทำมาหากิน โดยใช้วิธีการสอนแบบบูรณาการ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ลัดดา ศิลาน้อย. (2549). **เอกสารประกอบการอบรมเชิงปฏิบัติการ “พัฒนาผลงานทางวิชาการเพื่อความก้าวหน้าในวิชาชีพครู และบุคลากรทางการศึกษา” วันที่ 3-5 เมษายน 2549**. ขอนแก่น คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สร้อยทิพย์ ทองใหญ่. (2551). **การศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้วยการพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นแบบบูรณาการ “ชุมชนศรีธาตุกับเศรษฐกิจพอเพียง” ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลศรีธาตุ จังหวัดอุดรธานี**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สำราญ ตั้งศรีทอง. (2546). **การสร้างและพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ที่เน้นการบูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุภาวดี เสรีศตกุล. (2547). **ผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เรื่องสิ่งมีชีวิตกับสิ่งแวดล้อม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้วิธีการสอนแบบบูรณาการแบบสอดแทรก (INFUSION)**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อรทัย มูลคำ และคณะ. (2542). **การบูรณาการหลักสูตรและการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ**. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.